

6. Andere getuigenissen over Jezus - Johannes 7

Als inleiding een overzicht van de inhoud en de opbouw van hoofdstuk 7 van het Johannesevangelie:

1. Inleiding: Jezus en het Loofhuttenfeest (vers 1-13)

- In deze sectie zien we Jezus in Galilea, terwijl het Loofhuttenfeest in Jeruzalem nadert.
- Zijn broers proberen hem aan te sporen om naar Jeruzalem te gaan en daar zijn werken te tonen, maar Jezus geeft aan dat zijn tijd nog niet gekomen is. Dit benadrukt het verschil tussen Gods timing en menselijke verwachtingen.
- Jezus gaat uiteindelijk toch naar het feest, maar in het geheim, wat de spanningen en verwachtingen rondom zijn verschijning vergroot.
- De menigte is verdeeld over hem; sommigen denken dat hij een goed mens is, terwijl anderen hem ervan beschuldigen het volk te misleiden.

2. Jezus' onderwijs in de tempel (vers 14-24)

- Halverwege het feest begint Jezus publiekelijk te onderwijzen in de tempel.
- Zijn leer roept verbazing op, omdat hij, volgens hen, geen formele opleiding heeft genoten.
- Jezus wijst erop dat zijn leer van God komt en niet van hemzelf, en dat degenen die Gods wil willen doen, zullen herkennen of zijn leer van God komt.
- Hij spreekt ook over het oordeel van de wet en roept op om niet te oordelen naar uiterlijke schijn, maar naar rechtvaardigheid.

3. Verdeeldheid over Jezus' identiteit (vers 25-36)

- Er ontstaat een debat onder de menigte over wie Jezus werkelijk is: sommigen denken dat hij de messias is, terwijl anderen twijfelen, omdat ze menen te weten waar Jezus vandaan komt (en volgens de traditie zou men niet weten waar de messias vandaan komt).
- De Joodse leiders proberen Jezus te arresteren, maar de dienaren slagen er niet in hem te grijpen, omdat zijn "uur" nog niet gekomen is.
- Jezus spreekt over zijn naderende terugkeer naar de Vader, wat verwarring oproept bij de mensen, omdat zij niet begrijpen wat hij bedoelt.

4. Jezus en de belofte van het levende water (vers 37-39)

- Op de laatste dag van het feest roept Jezus uit dat wie dorst heeft, tot hem moet komen en drinken.
- Hij verwijst naar de heilige geest, die als levend water zou stromen uit het hart van wie in hem gelooft.
- Deze uitspraak versterkt de verdeeldheid onder de menigte en benadrukt Jezus' rol als vervuller van de diepste geestelijke behoeften.

5. Verdeeldheid en reacties van de autoriteiten (vers 40-52)

- De reactie van de menigte varieert: sommigen geloven dat Jezus de profeet is, anderen zien hem als de messias, maar er zijn ook degenen die hem afwijzen omdat hij uit Galilea komt.
- De dienaren die gestuurd waren om Jezus te arresteren keren terug naar de religieuze leiders zonder hem, en uiten hun verwondering over zijn woorden.
- Nikodemus, een lid van het Sanhedrin, pleit ervoor dat Jezus eerlijk wordt beoordeeld, maar wordt bespot door zijn collega's.

1. **Inleidend gesprek:** wat zijn jouw reacties op dit hoofdstuk? Wat valt je op? Wat vind je mooi, wat vind je moeilijk? Wat is interessant, wat roept vragen op?

Het loofhuttenfeest

Het Loofhuttenfeest, ook wel bekend als Soekkot, werd beschouwd als het belangrijkste van de drie grote Joodse pelgrimsfeesten, een ware hoogdag. Mensen kwamen naar Jeruzalem om het einde van de oogst te vieren en te herdenken hoe God voor de Israëlieten zorgde tijdens hun reis door de woestijn. Het feest duurde zeven dagen, en het was een tijd van grote vreugde, offers en rituelen. Dankbaarheid was de rode draad.

Een van de rituelen tijdens het Loofhuttenfeest, het hoogtepunt op de laatste dag van de feestelijkheden, was de waterlibatie: de hogepriester haalde water uit de Siloamvijver; dit werd in plechtige processie naar de voorhof van de tempel gebracht en uitgegoten bij het altaar, als een bede voor regen en als herinnering aan het water dat God had voorzien voor de Israëlieten in de woestijn. Tijdens dit feest wordt het boek Prediker gelezen, dat grotendeels gaat over de betrekkelijkheid van alles, met toch de aansporing om te genieten.

De laatste dag van de Soekkotweek is een afzonderlijke feestdag, *SIMCHAT TORAH*, de dag van de vreugde der wet. Net als de andere grote pelgrimsfeesten was het Loofhuttenfeest een tijd waarin de messiasverwachting sterk toenam. Dit voerde de spanning rond Jezus' identiteit op.

2. Zijn er **elementen van Soekkot** die de moeite waard zijn om te behouden of over te nemen in onze gemeenschappelijke geloofsbeleving? Welke ideeën vind je belangrijk?
3. SIMCHAT TORAH, dag van de **vreugde der wet**... In de synagogen wordt dan zelfs gedanst, met de TORAH rollen in de armen... Hoe reageer je hierop? Ervaar jij zo'n vreugde?

Een verstoorde plechtigheid

“Op de laatste dag, het hoogtepunt van het feest, stond Jezus in de tempel, en hij riep: ‘Laat wie dorst heeft bij mij komen en drinken!’³⁸ “Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft,” zo zegt de Schrift. Hiermee doelde hij op de Geest die zij die in hem geloofden zouden ontvangen; de Geest was er namelijk nog niet, want Jezus was nog niet tot Gods majesteit verheven”. (v.37-39)

Er zal een siddering door de menigte zijn gegaan. Sommigen zullen zich geërgerd hebben aan het verstoren van de plechtige ceremonie. Jezus moet echter geweten hebben hoe groot de kans was dat velen weer naar huis zouden gaan met dezelfde dorst als waarmee ze waren gekomen. En omdat hij meevoelde met die mensen, kon hij niet zwijgen. Wie dorst heeft mag komen... Hier klinken de schitterende woorden van Jesaja 55 door: “Hierheen! Hier is water, voor ieder die dorst heeft. Kom, ook al heb je geen geld. Koop hier je voedsel en eet. Kom, koop voedsel zonder geld, koop wijn en melk zonder betaling. ²Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is, je loon besteden aan wat niet verzadigen kan? Luister aandachtig naar mij, en je zult ruimschoots te eten hebben en genieten van een overvloedig maal. ³Leen mij je oor en kom bij mij, luister, en je zult leven. Ik sluit met jullie een eeuwigdurend verbond...” (Jes 55:1-3). Jesaja schrijft dit aan de Joodse ballingen, verward en vaak zonder hoop in Babylon. In hetzelfde hoofdstuk geeft de profeet aan dat God anders is dan wij, en ruimhartig bereid tot vergeven (Jes 55:6-9)!

“Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft.” Niet alleen drinken voor jezelf, ook stromen van levend water uit je binnenste voor de ander. Niet alleen een vat zijn dat voor zichzelf zorgt, maar een kanaal zijn waar het water doorheen gaat voor de ander.

4. **Een verstoorde plechtigheid** (lees: kerkdienst)... Daar houden wij toch ook niet van? Orde en traditie voor alles, toch? ... Reactie? Zijn er ook momenten of situaties waar jij a.h.w. niet kunt zwijgen?
5. Mensen die naar huis teruggaan met dezelfde **dorst** als waarmee ze gekomen waren... Dorstige mensen in de wereld / in de kerk? Wat kan die dorst zoal zijn? En wat de oplossing(en)?
6. Lees en bespreek met elkaar de verzen uit **Jesaja 55**. Lees er dan ook de verzen 10-12 bij...

Verzen om over na te denken...

Joh 7:3-4 “Jezus’ broers spoorden hem aan: ‘Blijf toch niet hier, ga naar Judea; dan zien ook je leerlingen het werk dat je doet. ⁴Niemand doet toch iets in het geheim als hij bekend wil worden. Als je dit soort dingen doet, laat je dan zien aan de wereld.” (zie ook v. 31: het volk is vooral belust op wondertekens; v. 10: Jezus gaat niet openlijk, maar in het geheim).

7. Jezus was duidelijk niet uit op **sensatie** en ging zelfs bepaalde manieren om in de picture te komen uit de weg ... Waarom eigenlijk? Vergelijk dit met hoe kerkelijke instituten soms te werk gaan.

v. 5 “Ook zijn broers geloofden niet in hem.”

8. De broers geloofden absoluut dat Jezus bijzondere dingen kon verwezenlijken... en toch **‘geloofden ze niet in hem’**. Wat is er aan de hand? Kun je christen zijn (= broer van Jezus) en toch niet echt in hem geloven?

v. 7 “De wereld kan jullie niet haten, maar mij haat ze wel, **omdat ik verklaar dat wat ze doet slecht is.**”

9. Niet geliefd zijn omdat je op de een of andere manier iets ‘slechts’ aan de kaak stelt... Heb je dat zelf al ervaren (passief of actief)? Jezus had toch niet de gewoonte om slechte dingen van anderen openbaar te maken? Zou het kunnen dat ‘goed doen’ een manier is om ‘het slechte’ aan de kaak te stellen? De beste manier?

v. 12,13 “Overall werd over hem gesproken: sommigen vonden dat hij **een goed mens** was, anderen meenden dat hij het volk misleidde. Maar niemand durfde openlijk over hem te spreken **uit angst voor de Joden.**”

Het woord ‘goed’ (AGATHOS) komt overeen met het hebreeuwse TOV uit Gen 1, Gods verlangen voor de mens. Het woord ‘angst’ is opnieuw FOBOS - FOBEO: hevige angst, terreur,

10. Hoe rijm je ‘een goed mens zijn’ en ‘het volk misleiden’? Een goed (TOV) mens zijn kan toch nooit fout zijn?

11. Net als in Joh 9 komt weer die **fobische angst** om de hoek kijken. Angst is helaas heel erg aanwezig bij de mensen vandaag, en ja, ook bij christenen... Wat kun je hiertegen doen? Praat hier met elkaar over...

v. 14-16 "Toen het feest al halverwege was, ging Jezus naar de tempel en hij gaf er onderricht. ¹⁵De Joden waren verbaasd: 'Hoe weet hij dat allemaal, terwijl hij geen opleiding heeft gehad? Jezus zei: 'Wat ik onderwijs heb ik niet van mijzelf, maar van hem die mij gezonden heeft.' " (v.14-16) (Zie ook v.18: eigen eer vs. eer van wie mij gezonden heeft (God)). Het woord 'onderricht geven' is het griekse woord DIDASKO, wat vaak wordt gebruikt om aan te geven dat de TORAH wordt onderwezen.

12. Hoeveel '**opleiding**' moet je genoten hebben om mee te kunnen praten over de TORAH? En welke opleiding?

13. **Eigen onderricht... onderricht van God**; eigen eer... Gods eer... Is het gevaar om beide met elkaar te verwarren nog reëel in onze tijd?

v. 17 "**Wie ernaar streeft te doen wat God wil**, zal weten of mijn leer van God komt of dat ik namens mezelf spreek.

14. Niet zozeer het verstandelijk begrijpen en akkoord gaan, wel de praxis, **de daden zijn dus van belang**. Op andere plaatsen heeft Jezus het over 'de vruchten' als bewijs dat het goed is... Reactie?

v. 19; 22-23 "**U hebt van Mozes toch de wet gekregen? Maar niemand houdt zich aan de wet**. Waarom probeert u mij te doden?" ... ²²"Nu heeft Mozes u de besnijdenis gegeven – niet dat die van Mozes komt, ze komt van de aartsvaders – en u besnijdt ook op sabbat. ²³Als er op sabbat besneden wordt omdat anders de wet van Mozes wordt overtreden (*losgelaten*), **waarom bent u dan kwaad wanneer ik op sabbat iemand helemaal gezond maak?**"

15. Zie jij een verschil tussen '**de wet van Mozes**' en **wat God echt wil**?

16. Uit Jezus' antwoord maken we op dat 'de wet van Mozes (waaronder de sabbat)' op verschillende manieren werd geïnterpreteerd en beleefd... Kan dat, mag dat? Hoe ga jij daar mee om?

17. Jezus geeft aan dat als er op sabbat sommige dingen toegelaten zijn, het ijveren voor het welzijn (het héél zijn) van mensen zeker moet kunnen. Reactie (ook op het kadertje hiernaast)?

v. 24 "**Ga in uw oordeel niet op de schijn af**, maar laat uw oordeel rechtvaardig zijn."

v. 45-49 "De dienaren van de hogepriesters en de farizeeën gingen terug. Toen hun werd gevraagd: 'Waarom hebben jullie hem niet meegebracht?' ⁴⁶antwoordden ze: 'Nog nooit heeft een mens zo gesproken!' ⁴⁷Maar de farizeeën zeiden: 'Hebben jullie je ook al laten misleiden? ⁴⁸Er is toch geen enkele leider of farizeeër tot geloof in hem gekomen? ⁴⁹Alleen **de massa die de wet niet kent – vervloekt zijn ze!**'"

v. 50-51 "**Nikodemus**, die destijds bij Jezus was geweest, iemand uit hun eigen kring, zei: 'Onze wet veroordeelt iemand toch pas als hij gehoord is en als bekend is wat hij heeft gedaan?'"

18. Praat met elkaar over oordelen op basis van schijn. Hoe nefast is dit? Wat leert Nikodemus' houding ons in dit verband?

19. Wat vind je van de manier waarop de leiders het volk bekijken?

v. 27-28 "**Wanneer de messias komt**, zal niemand weten waar hij vandaan komt, maar van hem weten we wel waar hij vandaan komt.' ²⁸Bij zijn onderricht in de tempel zei Jezus luid en duidelijk: 'U kent mij en u weet waar ik vandaan kom. Maar ik ben niet namens mezelf gekomen; ik ben gezonden door iemand die betrouwbaar is, en hem kent u niet.' " (zie ook v. 40-42). In Jezus' tijd heerste onder de Joden een verwachting dat de Messias op een bijzondere of bovennatuurlijke wijze zou verschijnen, zonder dat men zijn afkomst zou kennen. Omdat zij Jezus' achtergrond kenden, leek hij voor hen niet aan die verwachting te voldoen. Ze herkenden hem dus niet als de Messias op basis van hun eigen traditionele opvattingen.

20. "**Ze herkenden Jezus niet als de Messias op basis van hun eigen traditionele opvattingen.**" Reactie? Kunnen christenen ook dit risico lopen? Of hebben wij geen 'traditionele opvattingen'? Voorbeelden?

De rabbijnen hebben een belangrijk principe dat stelt dat het **behoud van leven** voorrang heeft boven de naleving van bijna alle geboden in de Joodse wet. Dit principe staat bekend als "**pikuach nefesh**", wat letterlijk "redding van het leven" betekent. Volgens de rabbijnse traditie mag elke wet in de Torah worden overtreden om een leven te redden, behalve bij een paar uitzonderingen: **afgoderij, moord en verboden seksuele relaties** (zoals incest). Het idee is dat de wetten van de Torah bedoeld zijn om het leven te bevorderen en te beschermen. Het principe is gebaseerd op verschillende bijbelse en rabbijnse bronnen, zoals **Leviticus 18:5**, waar staat: "*Gij zult Mijn verordeningen en Mijn bepalingen onderhouden, waardoor de mens, die ze doet, zal leven.*" De rabbijnen interpreteren "zal leven" als een aanwijzing dat de wetten van de Torah moeten bijdragen aan het leven en welzijn van mensen.